

LESNI DELAVEC

Glasilosrednjega društva lesnih delavcev

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Šelenburgova ulica šte. 6/II, desno. — Naročnina stane letno 26 Din, pololeta 13 Din, četrletno 650 Din, posamezna številka stane 1 Din. — Oglasi se za milimeter prostora v dolžini širine enega stolpca pri enkratni objavi nčunajo po 2, pri trikratni objavi po 1.80 in pri večkratni objavi po 1.40 Din. — Nefrankirane ali premalo frankirane dopise se ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije so poštnine proste.

Štev. 23.

Ljubljana, dne 1. decembra 1924.

Leto III.

Resolucija

sprejeta na glavni skupščini Osrednjega društva lesnih delavcev dne 2. novembra 1924 v Celju k točki „Mezdana politika“.

Glavna skupščina Osrednjega društva lesnih delavcev na slovenskem ozemlju, vršeča se dne 2. novembra 1924 v Celju, z ozirom na točko dnevnega reda mezdana politika konstatira in sklene:

Predvsem je treba upoštevati, da živimo v dobi privatno kapitalistične produkcije, katera je zgrajena na sistemu čim intenzivnejšega izkoriščanja delavne sile. Znaki procesa privatno kapitalistične produkcije se javljajo osobito v dejstvu izpodhrane zaposlenega delavstva. Delavstvo vseh panog lesne industrije ter produkcije mora, ako hoče voditi uspešno mezdan politiko, posvečati procesu produkcije in konzumacije oziroma distribucije največje pozornosti, pri čemer ne sme nikoli izpustiti iz vidika veze, sovislost in odvisnost produktivne in komercialne plati lesne industrije od ostalih industrijskih in komercialnih panog narodnega gospodarstva. Ta socialno ekonomski nazor utemeljuje že nešteto povdarjeni fakt, da tvori nacionalna ekonomija skupen, zelo kompliciran aparat, v katerem se posameznim delom odkazane gotove funkcije, kojim celota odkazuje gotovi delokrog udejstvovanja. Pri vseh akcijah je torej treba imeti pred očmi celoto in vsakokrat premeriti možnost dosega iztaknutega cilja, da se moči lesnih delavcev ne bodo trošili in krhali zastonj. Paziti je, da se bodo v strokovni organizaciji skoncentrirane moči porabljale ekonomično in da za odločilne nastope te moči ostanejo vedno toliko krepke, jake in sposobne, da se vsaka pričeta akcija zaključi tako, kakor to interesi lesnih delavcev iziskujejo.

Kakor je za lesne delavce nujno potrebno, da si prisvoje pregled in sodbo o splošnem narodnem gospodarstvu, tako je za uspešno mezdan politiko nujno in neizogibno potrebno, da si lesni delavci poleg praktične poklicne kvalifikacije prisvoje pregled in temeljito poznavanje vseh onih momentov, ki glede produkcijske in komercialne plati podjetja, v katerem so zaposleni, prihajajo v poštev...

Skratka, lesni delavci morajo z vsemi sredstvi skušati pronikniti v najbolj skrite in tajne celice produkcijskega in komercialnega značaja podjetja tako, da tudi sami brez tuje pomoči vsak trenotek zamorejo presoditi ter ugotoviti celotno stanje podjetja, kajti šele tako poznavanje bo lesnim delavcem pri odmerjanju njihovih korakov za doseg boljših mezdnih pogojev služilo kot zanesljivo merilo. V to svrhu mora lesni delavec v tovarni in delavnici posvečati svojo pozornost in sicer: nakupu materiala, to je lesa. Treba je vedeti, kje tovarniško ali obrtniško podjetje razne vrste lesa za produkcijo

kupuje in po kaki ceni, na kak način je bil les kupljen ali franko na prostoru, franko oddajne postaje, kjer ima podjetje svoj sedež. Sploh je treba natančno dognati koliko s kupno ceno in vsemi prevoznimi stroški na prostor podjetja postavljeni les stane. Nadalje je treba za vsako prevzeto delo dognati prevzemno ali prodajno ceno. Ko se je to ugotovilo, je treba priti na sled kalkulaciji, pri kateri pride v poštev doba porabljenega časa pri delu, delavske plače, porabljena množina lesa, okovje in ostali material, v kolikor se pri tem ali onem delu rabi. Potem se ne sme pozabiti na režijo, to je obraba orodja, strojev, najemnina ali popravila poslopja, davščine, prispevki za delavsko bolniško in nezgodno zavarovanje. Mnoga podjetja delajo s krediti in pridejo v tem slučaju v poštev tudi obresti itd.

To, kar velja za lesne delavce v tovarniških in obrtniških obratih, velja v nekoliko spremenjeni formi v polnem obsegu tudi za delavce, zaposlene pri vseh ostalih lesnoindustrijskih obratih. Tu je treba vpoštevati izvoz lesa, rezanje, posebno pa tržišča, ki prihajajo v poštev kot odjemalec. Trenotno se tudi ne sme pozabiti na valovanje tuzemske in inozemske valute, ker prihaja za ona tovarniška ter obrtniška podjetja v obzir, kojih produkcija je usmerjena za izvoz.

V marsikaterem oziru bo lesnim delavcem precej otežkočeno slediti natančno celotnemu procesu produkcije in konzumacije in to raditega, ker kapitalistični razred nikake kontrole od strani delavcev ne želi in je temu primerno prikojil elementarno šolsko naobrazbo, o kateri vemo, da je silno pomankljiva. Zato naj se vse niti s podjetji napeljejo v strokovno organizacijo, katera zopet naj skrbi, da se v posameznih podjetjih uveljavijo kot zaupniki izmed inteligentnih delavcev najinteligentnejši. Ako bodo lesni delavci svojo strokovno organizacijo zgradili na dobrem štabu treznih, poštenih, požrtvovalnih ter sposobnih zaupnikov, se bo zasledovanje procesa produkcije in komercialnih odnošajev znatno olajšalo in pospeševalo. Poglobitev zasledovanja ter kritičnega presojanja lesne industrije kot zelo važne panoge splošnega narodnega gospodarstva je za lesne delavce od neizogibne, važne in nujne potrebe, ker tvori to poznavanje predpogoj vsakemu mezdemu pokretu, kojega uspeh je vsakokrat odvisen ne morda od dobre volje delavcev, pač pa od vsakokratnih možnosti gospodarskega položaja in prilik konjunktura.

Stremljenje lesnih delavcev mora biti ustremljeno v tem pravcu, da si potom svoje mezdne politike, ki naj jo vodi krepka in financijelno dobro fundirana strokovna organizacija, prisvajajo čimveč dobičkov, ki kot resultanta izvirajo iz privatno kapitalistične produkcije. Čas mrtvila na polju produkcije

brezposelnost ter slaba konjunktura itd. niso ugodni momenti za agresivno mezdno politiko, ki bi obetala ugodnih rezultatov, nasprotno bi lahko izzvala reakcijo na račun in škodo popreje pridobljenih ugodnosti. Periode mrtvila, brezposelnosti, konjunktura itd. bodo praktični lesni delavci porabili za poglobitev in ojačenje svoje strokovne organizacije ter se v taki perijodi bodo omejili na defenzivno obrambo svojih pridobitev. V ostalem pa se bodo jačili, da bodo v danem trenutku s tem večjo intenzivnostjo dali svoji mezdni politiki vidnega izraza. Za poznavanje ter presojanje pravih momentov, kdaj je na mestu to ali ono, pa je poleg previdnega presojanja svojih lastnih moči za lesne delavce tembolj potrebno neprestano biti na jasnem glede celotnega produkcijskega in komercialnega položaja v poštevh prihajajočih podjetij.

V tesni zvezi in roko v roki z mezdno politiko smatra Glavna skupščina tudi borbo za popolni ter čisti osemurni delovni čas ter izjavlja, da v tem vprašanju odklanja in temu dosledno ne priznava za nobeno podjetje, nikjer in za nobenih okolščin nikak kompromis. Nadalje izjavlja, da je treba uporabljati vsa dopustna in razpoložljiva sredstva, da se pride v okom svojevoljnemu kršenju osemurnega časa pri nekaterih podjetnikih. Raynotako je uporabiti vsa dopustna in razpoložljiva sredstva, da se v kali zatre vsak poizkus kršenja osemurnega delovnega časa in naj bi ta poizkus prišel od koderkoli in kogarkoli. Glavna skupščina nadalje izjavlja, da pri tej priliki ne gre prezreti vse one momente, ki pospešujejo ter dvigajo splošni kulturni nivó lesnih delavcev v ekonomskem, temveč tudi v socialnem pogledu. Zato proglašja, da je poleg borbe za dosego čimboljših mezdno-političnih uspehov treba voditi tudi borbo za uvedbo starostnega ter invalidnega zavarovanja, reformo bolniškega zavarovanja, pri katerem se ima paritetno zastopstvo v upravi odpraviti in izročiti zavarovalne zavode delavstvu, kateremu so namenjene in ki jih v resnici tudi vzdržuje. Higijenski postopek se ima urediti tako, da se glavna pažnja ukrene profilaksijo. Uvesti se ima popolno oskrbo delavskih vdov, ter popolno oskrbo in vzgojo delavskih sirot. Za potrebne ali rekonvalescentne delavce se ima v primernih krajih urediti zadostno število sanatorijev. Da se da prilika okrepitve, se imajo uvesti plačani delavski dopusti. Z ozirom na zavarovanje zdravja delavcev in njihovih družin se ima izvajati obratna in stanovanjska higijenska politika po najnovejših pravicah. Skrbeti je za dosti velika in zdrava delavska stanovanja. Za slučaj brezposelnosti je za prizadete delavce uvesti popolno oskrbo. Posredovalnice za delo je urediti tako, da bodo nudili brezposelnim delavcem brezplačno vožnjo na kraj dela.

V obratih je potom zakona uvesti delavske obratne svete.

Inšpekcije dela je reformirati, da bo odgovarjale svojemu namenu, ter jo podredili delavskim zbornicam.

Delavskim zbornicam je dati na razpolago zadostnih sredstev, da bo svojo nalogo v polni meri v stanu vršiti itd. itd.

Glavna skupščina konstatira, da morajo lesni kakor vsi ostali delavci imeti pri svojih akcijah popolnoma proste roke, in zahteva zato odpravo vseh naredb in zakonov, ki tako akcijo direktno ali indirektno ovirajo, zlasti zahteva odpravo zakona o zaščiti države, ki daje podjetniškim krogom priliko, da se napram delavcem nanj naslanjajo.

Končno Glavna skupščina sklene, da se bo lesno delavstvo v Sloveniji pri svojem prizadevanju ter borbah za dosego čimboljših mezdno-političnih kakor tudi socialno-političnih uspehov ramo ob rami naslanjalo na vso delavstvo v državi, s katerim se solidarizira. Svojemu članstvu pa nalaga, da se z vso vnemo posveti delu za ojačenje svoje strokovne organizacije.

Cene živežu v mesecu oktobru 1924.

Kraj	Goveje meso	Telečje meso	Svinjina	Stanina	Salo	Mast	Mleko	Jajca	Grah	Zelje	Vohrot	Krompir	Čebula	Riz	Moka			Kruh		Sladkor	
															0	2	6	beli	črni	kočke	sipa
Zagreb	22-36	27-35	30-32	31-50	32-50	37-50	3-25-4	1-50-2-50	6-9	3	2-50-4	1-50	3-50	12-16	6-50-7	6-25	5	6-25	5-25	17	15
Beograd	26-30	30-36	30-36	30-32	32-34	32-34	5-6	1-40-2	5-8	1-2	2-4	2-4	2-4	10-15	8-50-7	5-6	5	5-50-6	4-50-5	16	14
Ljubljana	24-27	25-30	29-34	29-30	36	35-38	8-3-75	1-75-2	4	0-75-1	3	1-50-1-75	1-50-2	8-12	6-50	6-25	5	6-50	5-50	17	15
Sarajevo	17-20	16-25	34-36	—	—	37	4	1-50-1-70	6-8	2-3	3	2	3-4	10-15	6-50	5-50-6	5	6-50	5-50	17	16
Novi Sad	24-28	36-38	32-34	30	32	32	4-5	1-75-2	5-7	1-2	2-3	2-2-50	3	9-13	6-25	5-50	4-25	6	5	16	14
Tuzla	16	20-24	30	—	—	40	3-4	1-25	2-2-50	0-75	1	0-75	2-3	7-16	6-50	6-25	5-50	6	4	18	16
Maribor	21-50-27	24-30	25-40	32-36	33	37-39	3-3-50	1-75-2	5-6	0-50-3	3	1-50-2	2-3	8-14	6-75-7	6-25	5-50	6-50	5-50	14-50	13
Varaždin	25-26	20	25	32-50	35	35	3	2-25-2-50	3-4	2-50	2-2-50	1-75-2	2-3	12-15	6-50	6	5	6-50	5	17	15
Celje	20-25	25-30	33-35	34-37	38	41	3-50-4	2	5-7	2	1-2	6	2-50-3	12-14	6-40	6	4-70	7-20	6-20	18	15-50
Zemun	34	36	32	32	34	32-34	4-4-50	2-2-50	4-5	0-50-1	1	1-2	2-2-50	12-14	5-50	4-50	4	5-50	5	17	17
Osijek	22-24	24-26	28-30	30-32	32	32-34	3-4	1-75-3	4-5	2	1-2-50	2-2-50	2-2-50	10-16	6-50	6	5	6	5-50	16-50	15-50

Pravilnik

o prispevkih in podporah Osrednjega društva lesnih delavcev na slovenskem ozemlju v Ljubljani, odobren in sklenjen na glavni skupščini dne 2. novembra 1924 v Celju.

Glavna skupščina Osrednjega društva lesnih delavcev na slovenskem ozemlju v Ljubljani, katera se je vršila dne 2. novembra 1924 v Celju, je odobrila oziroma spopolnila pravilnik o prispevkih in podporah kakor sledi:

Vpisnina.

Vpisnina je za vse enaka in znaša 6 Din. Kdor je bil že član in je svoje članske pravice iz kakršnihkoli vzrokov zgubil, plača ob ponovnem pristopu 12 Din.

Vajenci, ki pristopijo tekom svoje učne dobe, vpisnine ne plačajo.

Duplikati.

Kdor izmed članov iz kakršnegakoli vzroka svojo legitimacijo ali člansko knjižico zgubi, plača za duplikat 5 Din. Od te pristojbine so izvzeti le oni člani, kojih članske legitimacije oziroma knjižice so že polne prispevnih znamk in ni mogoče več lepiti drugih.

Prispevki.

Člani se dele v tri razrede in znaša redni tedenski prispevek v I. razredu 6 Din, v II. razredu 3-50 Din in v III. razredu 2-50 Din na teden.

V prvi razred spadajo vsi kvalificirani delavci, med katere se šteje tudi vse priučene kakor strojne delavce, gateriste itd.

V drugi razred spadajo vsi ostali nad 18 let stari v lesni industriji zaposleni delavci razen delavk.

V tretji razred spadajo delavke in pa delavci, ki še niso dosegli 18. leto starosti.

Delavci, ki spadajo v prvi razred, ne morejo pristopiti niti prestopiti v drugi razred; ravno tako ne morejo pristopiti niti prestopiti oni delavci, ki spadajo v drugi razred, v tretji razred.

O morebitnih izjemah sklepa glavni odbor Osrednjega društva.

Nasprotno je delavcem in delavkam, ki sicer spadajo v drugi oziroma tretji razred, dovoljeno pristopiti ali prestopiti v drugi oziroma prvi razred.

Člani, ki so si v nižjem razredu že pridobili pravico do podpor, morajo ob prestopu v višji razred v tem razredu vplačati najmanj 26 rednih tedenskih prispevkov, predno si pridobe pravico do podpor, ki jih nudi višji razred. Dokler to ni slučaj, imajo taki člani pravico do onih podpor, ki jih nudi razred, iz katerega so prestopili.

Kvota podružnicam.

Kvota podružnicam znaša 5%, kar znaša od vsakega prispevka prvega razreda 30 para, drugega razreda 19 para in od vsakega prispevka tretjega razreda 12 para.

Vpisnine kakor tudi pristojbine za duplikate se morajo odračunavati glavni blagajni v celoti.

Brezposelna podpora.

Brezposelna podpora znaša in sicer v

I. razredu

Št. vplač. prispevk.	Skozi tednov	Dnevno Din	Na teden Din	Skupno Din
52	5	10.—	70.—	350.—
156	6	11.—	77.—	462.—
260	7	12.—	84.—	588.—
364	8	13.—	91.—	728.—
520	9	14.—	98.—	882.—

II. razredu

Št. vplač. prispevk.	Skozi tednov	Dnevno Din	Na teden Din	Skupno Din
52	5	4.—	28.—	140.—
156	6	5.—	35.—	210.—
260	7	6.—	42.—	294.—
364	8	7.—	49.—	394.—
520	9	8.—	56.—	504.—

III. razredu

Št. vplač. prispevk.	Skozi tednov	Dnevno Din	Na teden Din	Skupno Din
52	5	3.—	21.—	105.—
156	6	4.—	28.—	168.—
260	7	5.—	35.—	245.—
364	8	6.—	42.—	326.—
520	9	7.—	49.—	441.—

Pravico do brezposelne podpore ima vsak član, ki je vplačal vsaj 52 tedenskih prispevkov, do označenih zneskov onega razreda, po katerim je bil vplačeval svoje prispevke, tekom koledarskega leta samo enkrat. Ako je član vso brezposelno podporo izčrpal, mora zopet vplačati daljših 52 tedenskih prispevkov, predno ima zopet pravico do iste. Pri tem vnaprej vplačani prispevki ne prihajajo v poštev.

Pravico do brezposelne podpore izgubi vsak, kdor delo brez tehtnih razlogov zapusti, se ne pokorava sklepom glede javljanja ob času brezposelnosti ali če se brani sprejeti dela, ki mu ga nakaže društvena posredovalnica za delo. Za prvi teden se brezposelna podpora v nobenem slučaju ne izplačuje.

Potna podpora.

Peš potujoči člani prejmejo za vsak dan potovanja ravno toliko, kolikor jim spada brezposelne podpore. To velja za one člane, ki so vplačali vsaj 52 tedenskih prispevkov.

Člani, ki so vplačali vsaj 26 tedenskih prispevkov, imajo tudi pravico do potne podpore, toda v vsakem slučaju le do polovice one, ki sicer pripada polnopravnim članom.

Peš potujoči člani morajo dnevno prepotovati vsaj 25 kilometrov, inace za isti dan pravico do podpore izgube.

Izjeme so dopustne le tedaj, če je vsled nalivov ali snežnih metežev potovanje oteženo.

Članom, ki potujejo po železnici, se vsakih 50 km prevožene proge računa kot enodnevna pešpot, vendar pa se po železnici potujočim članom, če so prav v enem dnevu prevozili več kakor 150 km, ne sme v enem dnevu in na enkrat izplačati več potne podpore kakor za tri dni. Drobce nad polnih 50 ali 100 itd. kilometrov se ne šteje.

Potna podpora se v nobenem slučaju ne sme izplačevati vnaprej.

Potna podpora mora vsak potujoči član praviloma dvigati vsak dan sproti; izjeme so dopustne le tam, kjer peš potujoči član vsled prevelike razdalje podružnic ni mogel dospeti.

Brez članske knjižice, iz katere mora biti razvidno, da potujoči član s svojimi prispevki ni v zaostanku, in brez redno izpostavljenega legitimacije nima noben član pravice do potne podpore. Funkcionar kake podružnice, ki to ne bi upošteval, mora eventualno neopravičeno izplačano potno podporo povrniti iz svojega. Ravno tako je vsak funkcionar dolžan, da nepravilne društvene dokumente potniku odvzame in to naznani centrali.

V mestih, ki štejejo preko 30.000 prebivalcev, se sme potujoči član zadržati en dan, v mestih s preko 50.000 prebivalci dva dni in končno se sme potujoči član v mestih, ki štejejo preko 100.000 prebivalcev, zadržati tri dni ter ima za vsak dan pravico do pripadajoče mu potne podpore.

Ako društvena posredovalnica nakaže potujočemu članu delo, ga je ta dolžan sprejeti, v nasprotnem slučaju zgubi pravico do nadaljne potne podpore.

Ako je član izčrpal brezposelno podporo, nima tekom dotičnega leta več pravice do potne podpore in nasprotno, ako je član izčrpal to podporo na potovanju, nima v tem letu več pravice do brezposelne podpore. Ako je pa član prejemal v enem letu deloma brezposelno in deloma potno podporo, ne smeta obe podpore tekom koledarskega leta skupno presežati v gori navedenih tabelah označene najvišje zneske. Ako je član izčrpal vso potno podporo, velja isto kakor pri izčrpani brezposelni podpori.

Preselilna podpora.

V skupnem družinskem gospodarstvu živeči člani, ki so skozi 52 tednov redno plačevali svoje prispevke v prvem razredu ter so zaradi premembe dela z družino vred primorani zamenjati svoje dosedanje bivališče, imajo pravico do preselilne podpore. Pravica do preselilne podpore nastopi tedaj, če je novo bivališče oddaljeno od starega vsaj 20 kilometrov.

Preselilna podpora tekom dveh let ne sme presežati zneska 80 Din.

Preselilno podporo izplačuje le centrala in ji je v to svrhu treba vposlati vsa potrdila o stroških za prevoz premičnin na železnico, po železnici, vožnji družinskih članov itd. Poleg dokazov o stroških je vposlati centrali tudi člansko knjižico.

Ženske — članice imajo le do polovične gori označene preselilne podpore pravico.

Člani, ki se izselijo v kako prekomorsko pokrajino, imajo le tedaj, če se izselijo z družino vred ali pa če jim družina najkasneje v desetih tednih sledi, ter se v tem slučaju izplača preselilna podpora članu sledeči družini.

Ako se član izseli sam, nima pravice do preselilne podpore, temveč se mu izplača potna podpora, a to le do državne meje.

V slučaju, da članu povrne preselilne stroške delodajalec, preselilna odnosno potna podpora odpade.

V vsakem slučaju odloča o višini preselilne podpore centralni odbor.

Kdor prejme preselilno podporo, ne more prejeti potne podpore, in nasprotno, kdor prejme potno podporo, ne more prejeti preselilne podpore.

Bolniška podpora.

Bolniška podpora znaša in sicer v:

I. razredu				
Št. vplač. prispevk.	Skozi tednov	Dnevno Din	Na teden Din	Skupno Din
52	5	5.50	38.50	192.50
156	6	6.—	42.—	252.—
260	7	6.50	45.50	318.50
364	8	7.—	49.—	392.—
520	9	7.50	53.50	472.50
II. in III. razredu				
52	5	4.50	31.50	157.50
156	6	5.—	35.—	210.—
260	7	5.50	39.50	269.50
364	8	6.—	42.—	336.—
520	9	6.50	46.50	414.50

Bolniška podpora je namenjena le onim soderugom članom, ki so dalje časa bolani, in se za prvih štirinajst dni v nobenem slučaju ne izplačuje. Bolniško podporo se sme izplačevati le onim članom, ki dokažejo s potrdili od strani okrožnega urada za zavarovanje delavcev odnosno poslovalnice istega urada, da so že dalje kakor 14 dni vsled bolezni za delo nezmožni in da od tega urada prejema podporo.

Podružnični odbori morajo na svojih sejah sklepati o tem, predno se komu prične izplačevati bolniška podpora, pri čemer morajo strogo paziti na to, da se vsaka zloraba prepreči. Brez tozadavnega sklepa se bolniška

podpora nikomur izplačevati ne sme. Poleg tega potrdila o izplačani bolniški podpori se mora k vsakomesečnemu obračunu prilagati dokazilo, da je dotični član prejel tudi podporo od strani okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Kdor je tekom enega leta izčrpal bolniško podporo, mora vplačati 52 novih prispevkov, predno ima zopet pravico do iste.

Pogrebna.

Višina pogrebne znaša v:

I. razredu	
Št. vplač. prispevkov	Skupno Din
52	200.—
156	300.—
260	350.—
364	450.—
520	550.—
II. razredu	
52	150.—
156	250.—
260	390.—
364	400.—
520	500.—
III. razredu	
52	100.—
156	200.—
260	250.—
364	350.—
520	450.—

Pogrebno se sme izplačati le ostalim svojem umrlega člana proti predložitvi mrliskega potrdila ter vrnitvi članske knjižice.

Člani, ki so od bolniškega sklada izločeni (ki so že izplačani), toda so še pridobitno nezmožni, odnosno še dalje bolni in torej po pravilih niso primorani plačevati prispevkov, imajo še pravico do pogrebne, ako bi umrli

v teku enega leta, računano od dneva poslednjič dvignjene podpore.

Invalidni člani so prispevanja prosti. Ostane jim pa pravica do pogrebne zagotovljena, če plačajo redno vsak mesec vsaj en prispevek. Če pa stopijo v delo, morajo zopet plačevati tedenske doneske. Pogrebna se izplača svojem le takrat, kadar so bili s pogrebom resnični izdatki.

Tretje osebe nimajo pravice do bolniške podpore in do povrnitve pogrebnih stroškov.

Podpora v slučaju stavke.

Podporo v slučaju stavke določuje pokrajinski odbor po razpoložljivih sredstvih upoštevajoč pri tem krajevne razmere. V vsakem slučaju se morajo v prvi vrsti za stavko porabiti sredstva lokalnega obrambnega odbora.

Pravno varstvo.

Vsak član ima pravico do pravnega varstva, toda le za spore, ki izvirajo iz medznega ali delovnega razmerja, kakor tudi za spore, ki izvirajo iz delovanja za strokovno organizacijo.

Pripombe.

Dvoje podpor na enkrat v nobenem slučaju ne more prejemati nihče.

Kdor zaostane s svojimi prispevki več kakor štiri tedne, izgubi vsakojako pravico do kakršnekoli podpore.

Vsaka izplačana podpora se mora zabeležiti v članski knjižici.

Vse določbe o prispevkih in podporah, ki jih predvideva splošni pravilnik Osrednjega društva lesnih delavcev z dne 1. januarja 1921 se z gorenjimi novimi določbami razveljavljajo. V ostalem velja tudi še za naprej splošni pravilnik z dne 1. januarja 1921.

Novi prispevki in nove podpore veljajo od dne 1. oktobra 1924.

Drugje in pri nas.

Ko je mizar s. Baštolt v Ljubljani svoječasno delal v Nemčiji, mu je stroj nekoč precej hudo poabil levo roko. Na podlagi te nezgode je prejemal rento, katero so mu potem, ko se je vrnil zopet domov, pošiljali iz Nemčije v prejšno Avstrijo in pozneje v Jugoslavijo. Ko je pričela nemška marka padati in je svojo veljavo rapidno zgubljala, je s. Baštolt sporočil v Berlin — od koder so mu rento nakazovali — naj z nadaljnim nakazovanjem počakajo, dokler se nemška valuta ne popravi oziroma dokler se zopet pismeno ne zglaši.

Sedaj pa, ko so v Nemčiji prišli do veljave zlate marke, je s. Baštolt dne 15. oktobra pisal v svoji zadevi na zavarovalni zavod v Berlin in glej, do dne 1. novembra je že imel v rokah odgovor!

Če računamo, da rabi pismo iz Ljubljane v Berlin 4 dni in odgovor zopet 4 dni, tedaj vidimo, kako točno in skoraj bi rekli eksaktno posluje delavsko zavarovanje v Nemčiji.

Če bi bilo obratno in bi slučajno bil s. Baštolt nemški državljan in da bi nezgodo bil utrpel v Jugoslaviji in potem šel v Nemčijo, bi lahko dočakal starost Metazulema predno bi od našega Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu dobil kak odgovor.

V kakem dijametralnem nasprotju se glede poslovanja nahaja delavsko zavarovanje v Jugoslaviji napram onemu v Nemčiji in kaka kolosalna razlika je glede točnosti pri naših

in nemških delavskih zavarovalnih zavodih najbolj karakterizirata nastopna dva slučaja.

Dne 23. julija t. l. je pri sekanju smrek v gozdnem revirju Glažuta smrtno ponesrečil gozdni delavec Franc Žurga. In čeprav so od tega časa potekli že 4 meseci, Žurgova vdova še do danes ni dobila nakazane nobene rente po svojem možu! Nezgodne rente ponesrečenim delavcem kakor tudi rente vdovam in sirotam po smrtno ponesrečenimi delavci odmerja ter nakazuje Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. V zadevi rente Žurgove vdove so bile Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu poslani že dve urgence! Pa kaj se zmeni Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu za vdovo, ki s svojimi otročiči živi v največji bedi!

Drugi slučaj: Dne 18. novembra 1923 je pri lesnoindustrijskem podjetju na Milanovem vrhu ponesrečil delavec Alojzij Vesel. Da si je bil Al. Vesel vsled dobljene poškodbe od 18. novembra 1923 do 30. aprila 1924 za vsako opravilo popolnoma nesposoben, mu je od strani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Sušaku bila nakazana hranarina samo za čas od 18. novembra 1923 do 30. januarja 1924.

Dne 6. junija 1924 se je vršil po Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev na Sušaku v zadevi Veselove nezgode ogled na licu mesta na Milanovem vrhu. Od tistega časa je ostalo vse tiho in mirno. Niti dvakratna urgencia ni vzdramila ne Okrožni urad na Sušaku, še manj pa Osrednji urad v Zagrebu. Minuli

mesec je od časa Veselove nezgode poteklo reci in piši eno celo leto in še do danes mu Okrožni urad na Sušaku manjkajočo mu hranarino ni nakazal in ravno tako mu Osrednji urad do danes še ni odmeril in seveda še manj pa nakazal rento! Vesel je vsled svoje nezgode zabredel v tako bedne razmere, da se je celo upravi podjetja smilil, tako, da mu je dala Din 750 predujma na hranarino in rento, ki mu jo dolguje Okrožni urad na Sušaku odnosno Osrednji urad v Zagrebu.

To so stvari, ki vpijejo do neba in kriče po remeduri. Vsa javnost se že škandalizira nad takimi razmerami.

Kamorkoli prideš, povsod se ti pritožujejo ponesrečeni delavci, da ne morejo dočakati rente, in bolani ali taki delavci, ki so svojo bolezen že prestali, da še niso dobili hranarine. Kaj čuda, da zabavlja vsevprek delodajalci, delavci in zdravniki. Koliko časa bo ta grozoviti šlendrijan še trajal?

Za ves nered, za katerega bi se povsod drugod sramovali in ki je v resnici kulturni škandal, nosi krivdo nesrečna centralizacija. Osrednji urad, v Zagrebu je vso delavsko zavarovanje tako zbirokratiziral, da je postal ves aparat tako neroden, okoren in težak, da se ne premakne nikamor. Osrednji urad v Zagrebu neprestano izdaja nove fermene, nove tiskovine in nove upravne smernice tako, da je povzročil tako popolno zmedo, da je nastala pravcata anarhija, v kateri se nihče več ne spozna. Personalno vprašanje pri Osrednjem uradu in pri Okrožnih uradih še vedno ni rešeno. Osrednji urad v Zagrebu se je izkazal kot neroden, skoz in skoz nesposoben in nepotreben balast, ki upravo do neverjetnosti podražuje. Tak je blagoslov centralizacije v delavskem zavarovanju. Ljudje, ki o organizaciji delavskega zavarovanja niso imeli nobenega pojma, so brez poprejšnega stopnjevalnega razvoja liki hazarderjev izvedli centralizacije z Osrednjim uradom v Zagrebu na čelu, pri čemer pa niso imeli na misli interese zavarovanega delavstva; pač pa so za centralizacijo bili merodajni motivi osebnih koristi in mastnih služb. Zato je bilo treba vstvariti nepotrebno centralo v Zagrebu.

In sedaj primerjajte poslovanje delavskega zavarovanja v Nemčiji in pri nas.

Branimo našo strokovno organizacijo.

Vzlic temu, da imamo zakon, v katerem je jasno rečeno, da si smejo delavci ustanavljati specialna strokovna društva za zaščito ekonomskih, kulturnih in moralnih interesov, dobimo tudi v lesni stroki še vedno nekaj takih podjetnikov, ki so proti naši po zakonu dovoljeni strokovni organizaciji. So podjetniki lesne stroke, ki odklanjajo našo strokovno organizacijo z motivacijo, da je nepotrebna, češ, da odločajo oni o usodi delavstva in za njegove potrebe tudi skrbe, tako, da se delavstvu ni treba oklepati take organizacije, ker tvori ta le žarišče nemirov in pobun med lesnim delavstvom.

Najde se med podjetniki lesne stroke celo tudi take, ki še danes na protizakonit način zahtevajo od lesnih delavcev izjave, da niso organizirani, organizirane odpuščajo ali na drug način šikanirajo. Priznati je pa treba, da se najdejo med podjetniki lesne stroke, ki se ne postavljajo na tako predpotopno stališče in neorganiziranega delavca sploh ne sprejmejo. To so podjetniki, ki so se otesli staroverskih predsodkov. Le žal, da je takih podjetnikov še zelo malo.

Kako se pa vedejo lesni delavci v takih slučajih? Nato si moramo odkrito odgovoriti. V svoji nevednosti, da jih ščiti zakon, ker jim dovoljuje ustanovitev in združitve v stro-

kovni organizaciji, se prepogostoma udado podjetnikom na milost in nemilost. Pa tudi, če poznajo svoje pravice, se večkrat dogodi, da vsled malodušnosti klecnejo pred močnejšim in si s tem vsak nadaljni boj onemogočijo. Dogajajo se slučaji, da podjetnik odpusti kakega funkcionarja naše strokovne organizacije in zapreti z odpustom vsem, ki so organizirani. Delavci so se groženj ustrašili in zapustili organizacijo ter se udal mili volji in nevolji svojemu trinogu.

Lesni delavci bi se na celi črti morali zavedati svojih pravic, zavedati bi se morali, da jih glede organizacije ne sme nihče ovirati. Ako pa se navzlic temu kdo najde, da jih ovira, je kazniv. Tudi bi se lesni delavci morali zavedati, da je ravno strokovna organizacija tisti faktor, ki jih ščiti pred izkoriščanjem od strani kapitalista, in oni faktor, ki nadzira izvrševanje zakona o zaščiti delavcev.

Na vsak način morajo lesni delavci izpregledati. Enkrat za vselej se bodo morali zavedati velikega pomena besede: v združitvi je moč! Ko se bo vsak lesni delavec zavedal važnosti teh besed, se ne bo nihče izmed njih pomišljal vstopiti v krog svojih organiziranih sotrpinov, da pomnoži število borcev za zaščito svojih ekonomskih, kulturnih in moralnih interesov. Zato nič več oklevanja in pomišljanja! Lesni delavci ki si s težkim delom svojih rok služijo svoj vsakdanji kruh, spadajo vsi brez izjeme v krog borcev združenih v strokovni organizaciji, ki je za lesne delavce v Sloveniji Osrednje društvo lesnih delavcev.

Iz stroke.

Ustavljeni obrat. Nekako pred petimi leti so se gospodje Petrovčič, Dolenc in Golob, ki so bili popreje vsi trije kot poslovodji zaposleni pri tvrdki Binder, skupno vzeli v najem mizarско delavnico gospoda Praprotnika v Jenkovi ulici in so se na ta način osamosvojili. Poleg delavnice in k delavnici so vzeli v najem tudi stroje in vso orodje. Ni trajalo dolgo in iz pogodbenega oziroma najemninskega razmerja je nastal pravi kaos, kajti g. Praprotnik je svoje najemnike neprestano preganjal in radi vsake malenkosti citiral pred sodišče. Skratka, gospodje so se gledali kakor pes in mačka. Gospod Golob kot dober strokovnjak je na primer popravil stroje, da so dobro tekli in funkcionirali, to pa ni bilo vseh gospodu Praprotniku in je šel svoje najemnike — tožiti, češ, da niso imeli pravico strojev popravljati! Če pa strojev ne bi bili popravili, tedaj bi jih g. Praprotnik gotovo tudi šel tožiti in sicer radi tega, da so stroji vsled nepopravljanja mnogo trpeli in vsled tega zgubili na vrednosti.

Nekoč so najemniki Praprotnikove delavnice rabili kratek „Gesimshobel“, v to svrhu so stari Praprotnikov oblič spredaj odrezali, na mestu odrezanega „Gesimshobla“ pa kupili novega. Nič ni pomagalo, da je g. Praprotnik namesto starega dobil novi „Gesimshobel“; tožiti je šel, da so mu najemniki napravili škodo! Za takih razmer je pač razumljivo, da so vsi skupaj komaj čakali, da je najemninska pogodba potekla in da je šla vsa „kompanija“ narazen. Kako so se imeli gospodje najemniki in g. Praprotnik, nas bogme ne zanima in če smo stvar mimogrede omenili, smo to storili samo radi karakterizacije. Kar nas zanima pri ti stvari pa je sledeče: Gospodje Petrovčič, Dolenc in Golob so imeli nekaj dela za paločo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Delo so izgotovili do 31. oktobra, ravno do dneva, ko je najemninska pogodba potekla. S tem dnevom pa je

kar na enkrat postalo 19 mizarjev brezposelnih! Družabniki Petrovčič, Dolenc in Golob so šli tudi narazen.

Gospod Čuček v Ptuj, ki je svoječasno prevzel vsa podjetja v Strnišču, proglaš, da mora te obrate restringirati, to se pravi skrbeti, in da temu primerno mora tudi skrbeti številno delavcev. Svojo namero opravičuje s tem, da zahtevajo denarni zavodi za posojila po 20 do 30% obresti. Gospod Čuček resno zahteva od nas, da bi mi zahtevali, da bi vlada izdala naredbo, po kateri bi bilo strogo prepovedano denarnim zavodom zahtevati tako visokih oderuških obresti. Da visoke in brez dvoma pretirane obresti, ki jih zahtevajo denarni zavodi, silno neugodno vplivajo na obstoj in razvoj industrije, v tem ni nobenega dvoma. Nastane pa vprašanje, če je naša stvar in naša naloga, da se mi zavzemamo za znižanje obrestne mere, ki bi prišlo izključno le v korist gospodom podjetnikom. Naša stvar je, da se brigamo za interese delavcev in ne za interese delodajalcev. Nastane vprašanje: čemu imajo gospodje svojo Zvezo industrijcev in svojo trgovsko obrtniško ter industrijsko zbornico? Kadar je konjunktura dobra in gre gospodom podjetnikom pšenica v klasje, jim niti v sanjah ne pride na misel, da bi se spomnili tudi svojih delavcev in jim v obliki zvišane plače vsaj del svojih lepih dobičkov odstopili; kadar pa perijoda dobičkov nekoliko odjenja, tedaj naj bi jim pomagali drugače zaničevani delavci, kako pa! Gospodje Čuček in tovariši sami prav dobro vedo, kje so tisti krogi, ki izdajajo razne naredbe, na nje naj se obrnejo, ovir jim pri tem delali ne bomo. Mi visokih obresti nismo uvedli. Dosti značilno je, da gospodje v strahu, da bi se jim pridobljeni dobički ne zmanjšali, radi vsake malenkosti delavce odpustčajo, kakor da bi delavec bil kaka stvar, katero se lahko obesi na kljuko, kadar se ga ne rabi, katerega pa se lahko sname, kadar se ga zopet rabi. Med tem, ko se gospodje sedaj po zimi toplo oblačijo in v toplo zakurjenih sobah mastijo pri kolinah, naj gre delavec na cesto. Lepa teorija je to!

Stavka lesnih delavcev v Capragu, ki je bila zaključena koncem meseca oktobra t. l., je trajala 45 dni. Delavci so dosegli 10% poviška.

V Sarajevu je med lesnimi delavci zavlada velika brezposelnost, zato ni svetovati nikomur, da bi potoval tja.

Lesni delavci v Ljubljani in Mariboru so ob priliki svojih mesečnih shodov sklenili, da priredijo silvestrove veselice. Na ljubljanskih in mariborskih mizarjih je ležeče, da preskrbe čimveč dobitkov, da se bodo veselice dobro obnesle. Te je letos tembolj potrebno, ker je pričakovati, da bo v doglednem času v obeh mestih več brezposelnih sodrugov, ki bodo svojo redno brezposelno podporo že imeli izčrpano. Zatorej delajte dobitke. Ljubljanska in mariborska podružnica naj natančno notirata, kdo je napravil ali pa preskrbel kak dobitke. Potrebno je to v svrhu priobčitve v listu.

Famozno opravičilo. V demokratsko kapitalističnem „Jutru“ št. 271 z dne 18. novembra 1924 čitamo nastopno naravnost in zares originalno opravičilo, ki se glasi: „Stari trg pri Ložu.

„Lesni delavec“ št. 21 z dne 1. novembra napada g. Karla Kovača iz Starega trga, češ, da je delavcem zmanjšal plače in jih vrhutega prisilil k deseturnemu delu. V resnici pa je ravno nasprotno. Zboljšal nam je plače, za deseturni delavnik pa smo se odločili popolnoma prostovoljno, brez vsakega pritiska. Le radi neprestanih napadov po listih delamo zopet samo osem ur. — Splošno delavstvo parne žage g. Kovača v Starem trgu.

Mi k temu opravičilu nimamo dosti dostavljati, ako je sedaj na parni žagi g. Kovača res uveden osemurni delovni čas, nas samo veseli, da naše prizadevanje ni bilo zastonj. Kar pa govori opravičilo v imenu vseh delavcev, je stvar bistveno drugačna; g. Kovač je namreč v srečnem položaju, da ima v službi kurjača, ki bi drugače rad veljal za komunista, interno pa z delodajalcem tiči pod eno odejo. In ta možakar je brezdvomno prevzel zagovornišvo g. Kovača v imenu vseh, čeprav „ostali“ o tem najbrže nič ne vedo. Vso opravičilo sta skuhalo dva, namreč g. Kovač in njegov famozni kurjač. Zato pa tudi ni bilo poslano nobeno pojasnilo „Lesnemu delavcu“, ki bi ga bil gotovo priobčil, pač pa je bilo, kakor videti, poslano demokratskemu, meščansko kapitalističnemu „Jutru“. Že vemo, koliko je udarilo!

Iz internacionale lesnih delavcev.

Holandsko. Splošna zveza mizarjev, tapetnikov in sorodnih strok na Holandskem bo imela svoj kongres, ki se bo vršil v dneh 7., 8. in 9. marca 1925 v Amsterdamu.

Ogrska. V dneh 25., 26. in 27. decembra 1924 bo imela Zveza lesnih delavcev na Ogrskem svoj sedmi kongres, ki se bo vršil v Budimpešti, bo posebno pomemben, ker ogrski sodrugi lesni delavci ob enem obhajajo tudi dvajsetletnico obstoja svoje strokovne organizacije.

Obe Zvezi — Holandska in Ogrska ste pozvali tudi Osrednje društvo lesnih delavcev za Slovenijo na udeležbo.

Odbor Osrednjega društva lesnih delavcev za Slovenijo se je na svoji seji, ki jo je imel dne 19. novembra t. l. v obeh vabilih posvetoval ter prišel do zaključka, da oba kongresa bratskih organizacij pozdravi s posebnimi pozdravnimi pismi.

Seznam, imena in naslove

Internacionalni Uniji lesnih delavcev v Amsterdamu priključenih Zvez lesnih delavcev posameznih držav.

Belgija.

Centrale Générale des Travailleurs du Bâtiment, de l'Ameublement et des Industries diverses: Maison du Peuple, rue Joseph Stevens 8, Bruxelles.

Bolgarija.

Union des Travailleurs du Bois de Bulgarie: Narodni Dom, Rue Nischka 15, Sophia.

Dansko.

Dansk Traearbejder Sekretariat: Romersgade 22, Kopenhagen K.
Snedkerforbundet i Danmark: Romersgade 22, Kopenhagen K.
Drejerforbundet i Danmark: Solitudevej 5A, Kopenhagen N.
Dansk Borstenbinderforbundet: Ahorusgade 3a, Kopenhagen N.
Bodkerforbundet i Danmark: Aabenraa 33, Kopenhagen L.
Forgyldeforbundet i Danmark: Baldersgade 42, Kopenhagen L.
Traeindustriearbejderforbundet i Danmark: „Axelborg“, Kopenhagen B.

Billedskaerer og Dekorationsbilledhugger forbundet i Danmark: Gyldenrisvej 6, Kopenhagen, valby.

Dansk Karetmagerforbund: Langelandsvej 30, Kopenhagen L.
Kurvemagerforbundet i Danmark: Odinsgade 10, III, Kopenhagen L.
Dansk Skibstomrerforbund: Dronningholmsvej 58, Svendborg.

Nemčija.

Deutscher Holzarbeiter-Verband: Am Köllnischen Park 2, Berlin SO. 16.

Deutscher Sattler-, Tapezierer- und Portefeuller-Verband: Brückenstrasse 10 b, Berlin SO. 16.

Verband der Böttcher: An der Weide 20, Bremen.

Finsko.

Suomen Puutyöntekijäin Liitto: Sirkuskatu 3, Helsingfors.

*Suomen Sahateollisuustyöväen Liitto: Kotha.

Francija.

Fédération des Travailleurs de l'Industrie du Bois: Bourse du Travail, 3 Rue Château d'Eau, Paris Xe.

Velika Britanija (Anglija).

National Amalgamated Furnishing Trades Association: Bedford Row House, 58 Theobalds Road, London W.C. 1.

Amalgamated Society of Woodworkers: 131 Wilmslow Road Withington, Manchester.

Holandsko.

Algemeene Nederlandsche Bond van Meubelmakers, Behangers en Aanverwante Vakgenooten: Alb. Thijmstraat 30, Amsterdam.

Italija.

La Federazione Italiana Lavoranti in Legno: Via Mandfredo Fanti 19, Milan.

Jugoslavija.

Osrednje društvo lesnih delavcev in sorodnih strok na slovenskem ozemlju: Šelenburgova ul. 6 Ljubljana (Laibach).

Savez drvodjelskih Radnika Jugoslavije (Verband der Holzarbeiter Jugoslawiens) Ilica 55, Zagreb (Agram).

Luksemburško.

Luxemburger Holzarbeiter-Verband: Matthias Werthesen, Schreiner, Clausen bei Luxemburg.

Norveško.

Norsk Sag-, Tomt- og Hovleriarbeiderforbund: Folkets Hus, Kristiania.

Norsk Möbelindustriarbeiderforbund: Folkets Hus, Kristiania.

Norsk Bygningsarbeiderforbund: Folkets Hus, Kristiania.

Avstrija.

Verband der Holzarbeiter: Margaretenstrasse 112, Wien V.

Poljsko.

Zwiozek robotnikow drzewnick: ul. Dunajewskiego 5, Krakau.

Švedsko.

Svenska Sägvarksarbetareförbundet: Smedjegatan 28, Gävle.

Svenska Träindustriarbetareförbundet: Upplandsgatan 2, Stockholm C.

Svenska Byggnadsträarbetareförbundet: Barnhusgatan 16, Stockholm C.

Švica.

Schweizerischer Bau- und Holzarbeiter-Verband: Stauffacherstrasse 60, Zürich 4.

Češkoslovaška.

Verband der Holzarbeiter und Drechsler: Spitalgasse 35, Reichenberg.

Unie Drevodelniků: Hybernská ul. 7, Prag II.

Ogrska.

Magyarországi Famunkások Szövetsége: Luther-Utca 1b, Emelet IV, Budapest 8.

Budapesti Szobrászok Szakegylete: VIII Népszínház-Utca 16, Budapest.

Pravilnik**o vozni olajšavah na železnica v državni eksploataciji.**

V „Uradnem listu“ z dne 17. novembra 1924 šte. 105 je pod šte. 336 izšel pravilnik o vozni olajšavah na železnica v državni eksploataciji, ki vsebuje za delavce nastopno važno določilo:

Člen 101. Glede vozni olajšav za delavce velja člen 142. srbskega obratnega zakona, ki se glasi: „Delavci, ki potujejo iz kraja v kraj, da si najdejo delo, imajo pravico, uporabljati državne ali po državi subvencionirane železnice, ladje in poštne vozove za polovico običajne cene, če potujejo v najnižjem vozni razredu. Za legitimacijo jim služi potrdilo kateregakoli oblastva, katerihkoli zbornic ali njih organov.“

V državni eksploataciji se nahajajoče železnice so železnice, ki jih država vodi ter upravlja v svoji režiji.

Na polovično vozno imajo pravico tudi strokovna, znanstvena, pridobitna in humanitarna društva in se tozadevni člen 107 glasi: Znižano vozno ceno v izmeri 50% redne tarife uživajo znanstvena, strokovna, pridobitna in humanitarna društva za potovanje na kongrese ali letne skupščine teh društev v teku enega leta, tako za centralno kakor tudi za oblastno skupščino ali kongres. Generalna železniška direkcija dovoljuje takim društvom znižano vozno ceno za centralne skupščine in kongrese, oblastne železniške direkcije pa jo dovoljujejo za oblastne skupščine in kongrese.

Prispevki za delavsko zbornico.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas naproša za priobčenje sledeče objave:

Na podlagi naredbe ministrstva za socialno politiko od 12. septembra 1924, št. C 49, se bode na podlagi § 62. zakona o varstvu delavcev in člena 146. finančnega zakona za leto 1924 in 1925 počenši s 1. septembrom 1924 predpisoval prispevek za začasno delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani dnevno v iznosu $\frac{1}{2}\%$ zavarovalnega dnevnega zaslužka, ki služi za podlago pri odmerjenju prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni, odn. v višini $8\frac{1}{3}\%$ prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni.

Prispevek za delavsko zbornico se bo predpisoval samo za one osebe, ki so dolžno biti zavarovane za slučaj bolezni in nezgode in so uvrščeni v VI. in višje mezdne razrede. Za one osebe, ki so uvrščeni v I. do všteti V. mezdni razred, se ta prispevek ne bo predpisoval.

Prispevek za delavsko zbornico znaša na teden (za 6 dni):

Mezdni razred:					
VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
Prispevek v dinarjih:					
0.18	0.20	0.24	0.29	0.35	0.42
Mezdni razred:					
XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.
Prispevek v dinarjih:					
0.50	0.60	0.72	0.87	1.02	1.20

Ta prispevek je dolžan plačevati delodajalec, vendar ga sma v celoti odtegniti od delojemalčevega (zavarovančevega) zaslužka.

Prispevki za delavsko zbornico bo predpisoval po odredbi ministrstva sa socialno politiko okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani mesečno za nazaj istočasno s prispevki za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode ter za posredovalnico za delo. Plačane prispevke nakazovali bodo okrožni uradi osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, le-ta pa pristojnim delavskim zbornicam.

Beleške.

„Uradni list“ štev. 103 z dne 11. novembra 1924 razglasa, da je „Zveza neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo“ s sedežem v Ljubljani razpuščena.

Delavska zbornica skupno z državno posredovalnico za delo v Ljubljani nameravate opremiti dve sobi z 8 posteljami, ki naj bi služili za brezplačno prenočevanje potujočih delavcev. Uprava mestne občine ljubljanske je pristala na to, da bo potrebne postelje s posteljnino vred nabavila. Prenosišče bi bilo nameščeno na Dunajski cesti v hiši, kjer se nahaja posredovalnica za delo. Uresničitev tega načrta je odvisno samo še od oddelka za socialno politiko, ki je lastnik dotične hiše in ki naj bi dotične dve sobi v gori označeno svrhu proti primerni najemnini odstopil.

Inšpekcija dela je bila od strani Delavske zbornice zaprosena, da skliče anketo v svrhu posvetovanja o pravilniku glede obratnih zaupnikov in pa glede delovnega reda.

Iz internacionale kovinarjev. Nedavno tega je na Dunaju vršeci se internacionalni kongres kovinarjev sklenil pozvati kovinarje vseh držav, da se nameri fronte kapitalistov zrahljati osemurni delovni čas z vso energijo in vsemi sredstvi upro. Obramba proti napadu na osemurni delovni čas je proglasil kongres, je zadeva celoukupnega proletariata, zato bo internacionala kovinarjev vsako grupo delavstva v tej obrambi podpirala. Kongres je nadalje pozval kovinarje vseh dežel delati na to, da se v posameznih državah čimprej izvede ratifikacija washingtonskih dogovorov, pri čemer se ne sme pozabiti, da je za izvedbo teh dogovorov proletarska samopomoč za popolno izvedbo in ohranitev osemurnega delovnega časa najučinkovitejša.

Glede sprejetja ruskih kovinarjev v internacionalno zvezo se je na kongresu tudi razpravljalo. Govoril je tozadevno delegat ruskih kovinarjev, ki je v daljšem izvajanju podal sliko strokovnega pokreta kovinarjev v Rusiji ter zahteval njih sprejetje, zagotavljajoč, da Zveza ruskih kovinarjev pravila internacionalne Zveze kovinarjev brezpogojno prizna. Sklenjeno je bilo, da se ima vprašanje sprejema ruskih kovinarjev v internacionalno Zvezo prepustiti v razpravo posebni konferenci, katera bo v to svrhu sklicana.

Razno.

Sestava amsterdamske strokove internacionale. — 16,641.878 članov, 28 mednarodnih poklicnih tajništav. O članstvu posameznih poklicnih tajništav je podala Mednarodna strokovna zveza v Amsterdamu na svojem zadnjem kongresu meseca junija na Dunaju sledeče podatke iz koncem 1. 1923. (Kraji v oklepajih pomenijo sedeže strokovnih tajništav.)

Kovinarji (Bern)	2,530.868
Transportni delavci (Amsterdam)	2,011.824
Rudarji (London)	2,021.196
Tovarniški delavci (Amsterdam)	1,786.893
Tekstilni delavci (London)	1,547.289
Stavbinski delavci (Hamburg)	942.991

Lesni delavci (Amsterdam)	831.022
Privatni nameščenci (Amsterdam)	806.818
Poljski delavci (Utrecht)	690.996
Živilski delavci (Zürich)	510.000
Poštni nameščenci (Dunaj)	486.100
Občinski delavci (Amsterdam)	405.931
Krojači (Amsterdam)	375.801
Usnjarski delavci (Nürnberg)	330.000
Tiskarji (Bern)	181.318
Knjigovezi (Bern)	167.494
Tobačni delavci (Amsterdam)	159.803
Kamenarski delavci (Zürich)	153.321
Natakarji (Amsterdam)	148.538
Steklarji (Paris)	134.973
Tesarji (Hamburg)	99.063
Slikarji (Hamburg)	83.500
Klobučarji (Monsa)	57.003
Godbeniki (Brüssel)	51.650
Diamantni delavci (Antwerpen)	19.358
Domači delavci (Berlin)	21.768
Brivci (Berlin)	10.906

Prosveta.

Tiskovna zadruga je izdala posebno knjigo, ki obsega zakon o inšpekciji dela, pravilnik o higienskih in tehničnih varnostnih odredbah, o zaposlovanju inozemskih delavcev, uredbo o odpiranju in zapiranju obratov ter pravilnik o podaljševanju delavnega časa.

Knjiga je tiskana na 194 strani in stane s poštnino vred 36 Din.

Vsem odboru naših podružnic priporočamo, da si to knjigo nabavijo. Knjigo preskrbi tudi tajništvo Osrednjega društva lesnih delavcev Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Denar je poslati z naročilom vred.

Mesečnik „Pod lipo“ v svoji 11. številki z dne 15. novembra 1924 prinaša sledečo vsebino:

Roda Roda: Fragmenti. — Čulkovski: Jesenski večer. — Čulkovski: S ceste. — Čulkovski: Zavist. — Čulkovski: — Noč v jetniškem taboru. — N. Oliger: Delavec. — Pietari Päiväranta: Sejmska izkušnja. — Ing. Ivan M. Varga: Ideologija združnega gibanja. — Tone Maček: V viharju. — Tone Maček: Oblački. — Ignacij Mihevc: Iz mojih mladih let. — Ivan Hladnik: O naših vodnih silah. — Na ptaticah: GH: Z. R. III. — Listek.

„Pod lipo“ se naroča pri upravi, ki se nahaja v Ljubljani, Prule štev. 15. Celoletna naročnina znaša Din 36.

Edino

nadomesti in prekosi okus in redilnost mesa v hrani.

Lastnik in izdajatelj „Osrednje društvo lesnih delavcev“ v Ljubljani. Odgovorni urednik Kavčič Tomaž. — Tiskarna J. Pavliček, Kočevje